

EL LLENGUATGE

El full i la fulla

Segurament no diem res de nou a molt dels nostres lectors si els expliquem que una cosa és el full i una altra la fulla. I gairebé encertem al tema a contrari. Però el cas és que no fa gaire hem comprovat com s'incorre de nou, repetidament, en la falta que resulta d'ignorar, o de no recordar, que el full i la fulla són dues coses diferents i això ens mou a dedicar-hi aquest comentari.

Dit ben curt, l'error en què s'incorre usualment consisteix a parlar de la «fulla» de paper o de les «fulles» d'un llibre o d'un diari. Però en realitat es tracta de fulls i no de fulles. Morfològicament, fulla és el femení de full. Però el cas de full i fulla és el mateix que el de gabinet i gavineta, fruit i fruita, anell i anella, gerro i gerra, plat i plata, i altres parelles de noms, masculí l'un i femení d'altres, que designen coses inanimades; generalment, aquests noms —de cada parella— designen coses diferents, encara que tenen entre elles analogies a les quals es deu que siguin anomenades amb noms d'una mateixa família etimològica. Al costat, doncs, de les fulles de les plantes — de les herbes i dels arbres hi ha els fulls de paper o de cartó i, més específicament, els fulls d'un llibre o d'un diari, als quals podríem afegir els fulls d'una massa que s'exfolia.

Hi ha, també, les fulles de les armes i de les eines de tall, així com les fulles d'una porta, és a dir, els batents. No és rar que algú, sabedor de la diferència que hi ha entre un full i una fulla, incorri en l'error contrari del que tractem de combatre, i ens parli molt segur, del «full» d'un ganivet o d'un «full» d'afaitar, perquè creu que la fulla és exclusivament vegetal. Però les coses com siguin: aquí es tracta de fulles, com les